

σὺν ἀέραν (πυκνὴν σκιάν) Ἀπύρανθ. Ἐχ' δασὺ ἤσκιον τοῦτου τοῦ πουργάρ' Ἀχυρ. 5) Ἐπὶ ὑγρῶν, ὁ δριμύς λόγῳ πυκνῆς διαλύσεως Πόντ. (Ἰμερ. Κοτύωρ. Σεμέν.): Δᾶσὺν ἀλιμίδ' (= πυκνὴ ἄλμη) Ἰμερ. Δεσὺν ὀξιδ' Κοτύωρ. Δᾶσὺν μέλιν (πυκνόν) Σεμέν. Δᾶσὺ τῶν Κοτύωρ. 6) Ἐπὶ ὑδάτων, ὁ ἄφθοнос καὶ βαθὺς Πελοπν. (Τριφυλ.): Ἄσμ.

Κάτω 'ς τὰ δαδὰ νερά, | Κωσταδίνα καὶ Μαριά.

7) Ὁ πυκνὸς ὑπὸ ἐννοίαν χρονικὴν, ὁ τελούμενος μὲ γοργὸν ρυθμὸν ἢ μὲ μεγάλην συχνότητα Στερελλ. (Παρνασσ.) Θεσσ. (Ἀνατολ.): Ἐχει δασεὶὰ περπατησιὰ (πβ. δασοπερπατῶ) Παρνασσ. || Ἄσμ.

Κι ἀπ' τοῦ δασὺ τοῦ κέρασμα κι ἀπ' τὰ πουλλὰ που-
τήργια

Ἀνατολ. 8) Ὡς οὐς., θηλ. ὑπὸ τὸν τύπ. δασεῖα εἰς τὴν λογιάν γλῶσσαν τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὅποιον εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἐδηλοῦτο τὸ δασέως προφερόμενον φωνῆεν λόγ. κοιν.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Δασὺ Λανγάδι Κουφονήσ. Δασχιά Μεγίστ. Δασεὺς Ἐλῆς Πελοπν. (Καλάμ.) Δασιὰ Δέντρα Πελοπν. (Μεσσην. Ὀλυμπ.)

δασύτριχος ἐπίθ. πολλαχ. δασότριχος Κύπρ. (Μένουκ.)
Τὸ ἀρχαῖον δασύθριξ.

Δασύθριξ, δασύμαλλος. Συνών. μ α λ λ ι α ρ ό ς.

δάσωμα τό, Χίος — Λεξ. Βάιγ. Βλαστ. 373 Δημητρ. δάσωνμα Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.)

Ἡ Βυζαντ. λ. δάσωμα. Πβ. Λίβιστρ. καὶ Ροδάμν., στ. 1017 (ἐκδ. J. Lambert) «πλὴν ἤξευρε, καὶ εἰς τὸ δάσωμα ἐμένα θέλεις εὔρει, νά 'μαι εἰς παρηγορίαν σὰς διὰ τὴν ἀγριοτοπίαν». Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Πυκνὴ συστάς δένδρων, δάσος Χίος — Λεξ. Βλαστ. 373. Ἡ σημ. καὶ εἰς Σομ. 2) Ἡ δασύτης, ἡ πυκνότης Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) — Λεξ. Δημητρ. Συνών. δασωμός.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Δάσωμα καὶ ὡς τοπων. Χίος (Βαβίλ.)

δασωμός ὁ, Κρήτ. (Κίσ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. δασώνω.

Ἐπὶ βλαστήσεως, δασύτης, πυκνότης ἐνθ' ἄν.: Πάει 'ς τὰ λιβάδια κι εἶδα νὰ δῇ, ἕνα δασωμό δῶ χορτῶ κι ἕνα κακό! Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐπαραιτήσαμέ τσι τσ' ἐλῆς ἐδὰ κάμποσα χρόνια κι ἀπὸ τὸ δασωμό δῶνε δὲ βορεῖ νὰ ἦ ἄνθρωπος μέσα Κρήτ. (Κίσ.) Εἶδα 'ναι ὁ δασωμός του ὀφέτος τοῦ σ'ταριοῦ! αὐτόθ.

δασωνάρι τό, Κρήτ. (Ἰεράπ. Μύρθ. Νεάπ. Σητ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. δασώνω ὡς ὑποκορ. Πβ. δρυμωνάρι, πευκωνάρι.

Πυκνὴ συστάς ἐκ θάμνων ἢ χαμηλῶν ἀγρίων δένδρων, μικρὰ δασώδης ἑκτασις ἐνθ' ἄν.: Ἐβῆκε 'ς τὸ δασωνάρι καὶ δὲ δὸν εἶδα βλιό νὰ βγῇ Κρήτ. (Σητ.) Ἐκαψάλιασα τὸ δασωνάρι γιὰ νὰ σπείρω Κρήτ. Ἦδωκε φωθιά 'ς τὸ δασωνάρι κι ἄλλο λίγο νὰ πάρη φωθιά καὶ τὸ διπλανὸ λόφ'το Κρήτ. (Νεάπ.) Ἦνα δασωνάρι ποὺ δὲ βερνᾷ μουδὲ ὄφισ Κρήτ. Χάλαρα 'ναι τὰ δασωνάρια κι ἔχουνε πρίνοι μεγάλοι μέσα (χάλαρα = πετρώδεις ἐκτάσεις μετὰ χαμηλῆς βλαστήσεως) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) || Ἄσμ.

Νὰ πάρω τὸ σκεπάρνι μου, νὰ μπῶ 'ς τὸ δασωνάρι,

νὰ βρῶ δεβλάκια λυγερά, κατσούνια λιπορινένια (deblákia = μικρὰ λεπτὰ ξύλα ἐκ νεαρῶν βλαστῶν ἢ κλώνων δένδρου· κατσούνια = μικρὰ ἀγκιστροειδῆ ξύλα) Κρήτ. (Νεάπ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Δασωνάρι Ἀμοργ. Κέως Δασωνάρ' Πάρ. Δασωνάρια Πάρ.

δασώνας ὁ, ἐνιαχ. βάσωνας Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐς. δάσος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ώνας. Πβ. ἀστοιβιδώνας, βατῶνας, κυπαρισσιώνας, καλαμιώνας.

Δασώδης περιοχή, συνήθως ὄρεινὴ ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Δασώνας Ρόδ. Βάσωνας Κάρπ.

δασώνω Ἄνδρ. Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ. κ.ά.) Νάξ. (Σαγκρ.) Σίφν. κ.ά. — Ν. Πολίτ., Ἐκλογ., 181 — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. δασώνου Εὐβ. (Βρύς.) Θεσσ. (Σκλήθρ.) Μακεδ. (Πεντάλοφ.) Στερελλ. (Ἀχυρ.) δασύζον Τσακων. (Μέλαν.) Μετοχ. δασωμένος Ἀγαθον. Εὐβ. (Κονίστρ. κ.ά.) Κρήτ. (Βάμ. κ.ά.) Σάμ. (Βλαμαρ.) Χίος (Πισπιλ.) — Γ. Ἐπαχτίτ., Προπύλ. 1 (1900), 262 Γ. Ξενόπ., Ἀναδυομέν., 101 Κ. Κρυστάλλ., Ἔργ. 1, 139 δασουμένους Μακεδ. (Πεντάλοφ.) Σκόπ. Στερελλ. (Μοναστηρ.) δασωμένες Σκυρ. βασωμένος Κάρπ.

Τὸ Βυζαντ. ρ. δασώνω. Ἡ μετοχ. δασωμένος καὶ Βυζαντ. Ὁ ἐνεργητ. καὶ μεσοπαθ. τύπ. τοῦ ρ. καὶ εἰς Σομ. Διὰ τὸν τύπ. δασωμένος βλ. Β. Φάβη, Τεσσαρακονταετ. Κ. Κόντου (1909), 256.

Α) Ἀμτβ. 1) Ἐπὶ τόπων, καλύπτομαι ἀπὸ πυκνὴν βλάστησιν, ἀπὸ δάσος Ἀγαθον. Εὐβ. Θεσσ. (Σκλήθρ.) Μακεδ. (Πεντάλοφ.) Σάμ. (Βλαμαρ.) Σκόπ. Σκυρ. Στερελλ. (Ἀχυρ.) Τσακων. (Μέλαν.) — Γ. Ξενόπ., Ἀναδυομέν., 101 Γ. Ἐπαχτίτ., Προπύλ. 1 (1900), 262 Κ. Κρυστάλλ., Ἔργ. 1, 139: Ἐκλεισι ὕστιρα τοῦ δάσους κι δασώθ'κι τοὺς μέρους αὐτὸ ἱκεῖ Σκλήθρ. Ἐδασοῦτθε ὁ τόπος Μέλαν. Εἶναι δασουμένους οὐ τόπους κι δὲ γκάθ' γιὰ πρόβατα Ἀχυρ. Κάμμιὰ φονερά ἦταν ποὺλὸ δασωμένο τοῦ μέρους καὶ χάνουσιν μέσα Βλαμαρ. Πολὸν δασωμένο ἦταν τὸ μέρος, ἦβγανε πολὸν κάρβουνο ἀπ' αὐτὸ Ἀγαθον. Ἰκεῖνα τὰ χουράφια πῶνι μάτουρα, τὰ λέμι μάτουρα, ἱκεῖνα πῶνι δασουμένα, τὰ λέμι ἄγρια (μάτουρα = ἄνευ θάμνων ἢ δένδρων) Σκόπ. Δασουμένου β'νὸ Πεντάλοφ. Δασουμέν' ριματιὰ αὐτόθ. Τόπος δασωμένες Σκυρ. Ὅλο τὸ νησί φαινόταν ἀπὸ 'κεῖ πάνω, μὲ τὸ μεγάλο του κάμπο, μὲ τὰ δασωμένα βουνὰ του Γ. Ξενόπ., ἐνθ' ἄν. Τί τόπος παρὰξενος, δασωμένος, ἄγριος ἦταν ἡ Φόσσα! Γ. Ἐπαχτίτ., ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.

—Ποῦ εἶναι, μάννα, τὸ μνήμα τῆς νὰ πάω νὰ τὴν κλάψω;

—Γιάννη μου, 'κεῖνο δάσωσε, Γιάννη μου, 'γέννη δάσος Εὐβ.

Τὸ μονοπάτι μ' ἔβγαλε 'ς ἕνα ρημοκκλησάκι,
'ποῦ ἦταν τὰ μνήματα δασά, δασά καὶ δασωμένα αὐτόθ. || Ποίημ.

Βλέπω ἀπὸ 'δῶθε τοῦ Ζυγοῦ τὰ δασωμένα ράχια Κ. Κρυστάλλ., ἐνθ' ἄν. 2) Ἐπὶ φυτῶν, γίνομαι πυκνὸς εἰς βλάστησιν, εἰς φύλλωμα ἢ εἰς κλάδους Ἄνδρ. Εὐβ. (Βρύς. Κονίστρ.) Νάξ. (Σαγκρ.) Σίφν. Στερελλ. (Ἀχυρ.) Χίος (Πισπιλ.) — Λεξ. Δημητρ.: Τ' ἀμπέλι δάσωτσε καὶ θέλει ἀνοιγμα ἀκόμα Κονίστρ. Δάσωτσε πάλι τὸ ἀμπέλι, θέλει

ἄνοιγμα Βρύσ. Δάσωσε τὸ σιτάρι Σίφν. Ἐδάσωσε τὸ γέννημα καλὰ Σαγκρ. Μ' δάσουσι τοῦ καλαμπόκ' ἀπ' τοῦ βίλιουρα (βίλιουρας = Ἀνδροπύγων ὁ Ἰσχυαίος, εἶδος ἀγρίου δημητριακοῦ) Ἀχυρ. Δάσωσε ἡ μουριά Βρύσ. Ἡδασώσαν οἱ φασουλῆες - οἱ λεμονιές - οἱ πατατιές Ἀνδρ. Τὰ τριχόχορτα ἠδασώσανε 'ς τὸ γιοφύρι (τριχόχορτα = τὸ φυτὸν Ἀδιδαντον) αὐτόθ. Δάσωσε ἡ τριανταφυλλιά Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Σάμ πού 'ν' ὁ πεῦκος φουντωτός τῷ ὁ πρῖνος δασωμένος, ἔτσ' εἶν' ἡ νύφ-φη τῷ ὁ γαμβρός ἀπὲ μεάλογ γένος Πισπιλ. β) Πυκνῶς ἐκφύομαι, ἐπὶ τριχῶν κ.τ.δ. Σίφν. κ.ά.: Ἄσμ.

Πᾶρε με, νά 'χης συντροφιά, | πὺν μειάζομε 'ς τὴν ὁμορφιά καὶ μουστάκια δασωμένα, | καμαρώνει σὰν κ' ἐμένα Σίφν. γ) Μεταφ. ἐπὶ ἀνδρογύνου, αὐξάνομαι εἰς ἀριθμόν, ἀποκτῶ πολυμελῆ οἰκογένειαν Ν. Πολίτ., Ἐκλογ., 181 — Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Ἐβάλαμε τὸ βάτο, τὸ ριζιμὸ δειντό, σὰ βάτος νὰ δασώση ἡ νύφη κι ὁ γαμπρός Ν. Πολίτ., ἔνθ' ἄν.

β) Μεταβιβαστ., ἐνεργῶ οὕτως, ὥστε νὰ φυτρώσῃ δάσος ἢ ἄλλη πυκνὴ βλάστησις δίκην δάσους Ἀθῆν. Στερελλ. (Ἀχυρ.) κ.ά.: Δασώσανε τὸ Λυκαβηττὸ Ἀθῆν. Τὸ βουνὸ δασώθηκε ἀπὸ τοὺς προσκόπους αὐτόθ. Ἰγὼ δὲν τοῦ δασώοντος τοῦ χουράφι μ' μὴ πουργάργια! Ἀχυρ. Τ'νι δάσουσις τ' χουραφούλα, δάσκαλι! αὐτόθ.

δασωτός ἐπίθ. Χίος (Ἐγρηγόρ.) — Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ. δασουτέ Τσακων. (Μέλαν. Πραστ. Τυρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. δασώνω. Τὸ ἐπίθ. δασωτός καὶ εἰς Βλαχ.

1) Ἐπὶ τόπων, ὁ δασώδης Τσακων. — Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ.: Δασουτέ θίνα (= δασωμένο βουνὸ) Τσακων. (Μέλαν.) Ἐκί ἓνα μέρη δασουτέ ὅπᾳ τὸ ζῆτσι (ἦτο ἓνα μέρος δασωμένον ἐκεῖ εἰς τὸ ρυάκι) αὐτόθ. Δασουτέ ὁ τόπος, πολὺ πυκνὸ (= πυκνός, ἐνν. εἰς βλάστησιν) αὐτόθ. Ἐπεράκαμε ἀπὸ νία γάδα δασουτὰ (ἐπεράσαμε ἀπὸ ἓνα φαράγγι δασωμένον) αὐτόθ. 2) Ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων πυκνὸν φύλλωμα Χίος (Ἐγρηγόρ.): Ἄσμ.

Σὰν πού 'ν' ὁ πρῖνος δασωτός κι ὁ πεῦκος φουντωμένος, ἔτσ' εἶναι ἡ νύφη κι ὁ γαμπρός ἀπὸ μεγάλο γένος.

δατός ἐπίθ. ἀμάρτ. δατέ Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. δαίσοιτο ἔνι, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ ἀρχ. δαίω (βλ. Μ. Δέφνερ, Λεξ. εἰς λ. δαίω).

Ὁ κεκαυμένος: Ἐκί δατέ ὁ ἄντε (ἦτο καμμένος τὸ ψωμί). Ν' ἐρέκαῖ δατὰ τάσ' τὸν κάλυε (τὴν εὐρον καμμένην μέσα εἰς τὴν καλύβην). Ἐκί δατὰ ὅα (ἦτο καμμένη ὅλη). Τὸ δατέ νὰ ῖνι φάρε ἐκιοῦ (τὸ καμένο νὰ τὸ φᾶς ἐσύ).

δανκάκι τό, ἀμάρτ. λανκάτσι Μεγίστ.

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. δανκί.

Τὸ μικρὸν δανκί, τὸ ὅπ. βλ.

δανκί τό, δανκίν Πόντ. (Ἀμισ. Κοτύωρ. Χαλδ.) δαντῖν Κύπρ. δανκί Ἀθῆν. Εὐβ. (Ἀκρ. Στρόπον. Ψαχν.) Θήρ. Πελοπν. (Καλάμ.) Ρόδ. Σάμ. Σύμ. — Π. Γεννάδ., Γεωργ. γλῶσσ., 20 Μ. Φιλῆντ. Γλωσσογν. 3, 20 — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Βλαστ. 280, 475 Πρω. Δημητρ. δαντσί Κύπρ. Μέγαρ. λανκίν Λυκ. (Λιβύσσ.) λανκί Στερελλ. (Λοκρ.) Σύμ. — Λεξ. Βάιγ. Κορ. Βυζ. Βλαστ., 475 λανσί Μεγίστ.

βαντσίν Κύπρ. βαντζίν Κύπρ. βαντθί Κύπρ. πανκί Κύπρ.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. δανκίν, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ Ἀρχ. δανκίον, ὑποκορ. τοῦ ἀρχ. οὐσ. δανκός. Ἡ λ. καὶ εἰς Βλάχ. καὶ Σομ. Ὁ τύπ. λανκί καὶ εἰς Σομ.

1) Τὸ φυτὸν Δαῦκος τὸ καρωτὸν (Daucus carota) τῆς οἰκογ. τῶν Σκιαδοφόρων (Umbelliferae), ὁ σταφυλῖνος τοῦ Διοσκορ. (3,59), τὸ κοινῶς καρῶτο ἔνθ' ἄν.: Μείς τὰ τρωμι οὐμὰ τὰ δανκιά, ἀλλὰ οὐτὶ 'ς τὰ φασούλια βαίνουμι οὐτὶ τὰ μαγειρεύουμι Εὐβ. (Ἀκρ.) Μὲ τὰ δανκιά εἶν' καλὴ ἡ φασουλάδα Εὐβ. (Ψαχν.) Κεῖν' τὰ παιδιὰ τοῦ καφο-Γιάνν', νηστ'κά, γδυτά, σὰ δανκιά! αὐτόθ. || Ἄσμ.

Συναλήβγετ' ὁ Χριστὸς | συναλήβγομαι τσ' ἐγὼ τσ' ἄς τὰ δώκω νὰ πνιῶ | τσαί 'ς τὴμ βόλη ν-νὰ βρεθῶ, νὰ 'βγουν τὰ μελέκουπια | νὰ σφυρίξῃ κόλος μου σάρ ρεπάνι, σάλ λανσί | σὰν τοῦ κόλου μου τὸ 'φτι

(λέγεται ὑπὸ παίδων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναλήψεως, κατὰ τὴν ὁποίαν γίνεται κατ' ἐθιμον ἑναρξίς τῶν θαλασσίων λουτρῶν) Μεγίστ. Συνών. καβούτσι, καρῶτο, κασοῦρι, παστινάκα, σταφυλίνακας, σταφυλίνοσ, σταφυλίόνι, σταφυλῶνα.

2) Ὑπὸ τὸν τύπ. ἄγριο δανκί, τὸ φυτὸν Δαῦκος ὁ μέγιστος (Daucus maximus) τῆς οἰκογ. ὁμοίως τῶν Σκιαδοφόρων (Umbelliferae) Ρόδ. 3) Ὑπὸ τὸν τύπ. τῆς γκαμήλας τὸ δαντσί, εἶδος παιδιᾶς Μέγαρ.

δανκιά ἡ, δαντσεᾶ Μέγαρ. δανκιά Χελδρ. - Μηλιαρ., Δημ. ὄνομ. φυτ., 140.

Ἐκ τοῦ οὐσ. δανκός διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ἄ. Πβ. τὸ παρὰ Μητροφάν., Ἰατροσόφ., 85 δανκία «τὰ φύλλα τῆς σταφυλῖνος, ἡ ὁποία λέγεται δανκία». (Πβ. καὶ ἀγριοδανκιά).

Ὁ κόνδυλος μετὰ τῶν φύλλων τοῦ Δαύκου τοῦ καρωτοῦ.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Τανκίς οἱ, καὶ ὡς τοπων. Νίσυρ.

δαῦκος ὁ, Λεξ. Περίδ. Δημητρ. λαῦκους Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Λοκρ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. δανκός.

Δανκί, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.

δαύλα ἡ, Ἡπ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Λεῦκτρ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. δανλί μεγεθ.

1) Δαυλός, ξύλον ἀνημμένον κατὰ τὸ ἔν ἄκρον αὐτοῦ Ἡπ. Πελοπν. (Λεῦκτρ. Μάν.): Δαύλα ἀναμμένη Ἡπ. Ἐβγα, γραῖα, μὲ μία δαύλα φωτιά καὶ μὲ μία χερέα στάχτη Μάν. Τὰ τσωνηγᾶνε τὰ τσαδόλια μὲ μία δαύλα φωτιά (τσαδόλια = καλικάντζαροι) Λεῦκτρ. || Ἄσμ.

Σβήν' ἡ δαύλα 'ς τὸ νερό | σβήν' ἡ ἄφτρα 'ς τὸ λαιμὸ (ἐπιδ. κατὰ τῆς ἄφθας, δηλ. τῆς στοματίτιδος) Μάν.

2) Μεταφ., ἐπὶ γυναικός, ἡ δυστυχής, ἡ καημένη Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἐπέθανε ὁ 'ρημος κ' ἤφηκε δὰ παιδιὰ δ' ἀνέθρεφτα καὶ πῶς θὰ τ' ἀναθρέψῃ ἡ δαύλα ἡ γυναικα δου; Συνών. δόλεια, κακοκομοίρα.

δανυλάδα ἡ, ἐνιαχ. 'αυλά Κάρπ. Κάσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. δανλός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άδα. Ὁ τύπ. 'αυλά ἐκ τοῦ ἀμάρτ. 'αυλάα ἀποβληθέντων τῶν δ - δ.

Ἡ νόσος τῶν σιτηρῶν ἀνθραξ. Συνών. βλ. εἰς τὴν λ. δανλίτης.

